

Міністерство освіти і науки України
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка» (Україна)

Навчально-науковий інститут фінансів,
економіки, управління та права

Державна установа «Інститут економіки та прогнозування Національної
академії наук України» (Україна)

Інститут демографії та проблем якості життя
Національної академії наук України (Україна)

Херсонський навчально-науковий інститут (Україна)

Національного університету кораблебудування
імені адмірала Макарова (Україна)

Одеський національний університет імені І.І. Мечникова (Україна) Навчально-
науковий інститут «Українська інженерно-педагогічна академія» Харківського

Національного університету імені В.Н. Каразіна (Україна)

Центр міграційних досліджень Варшавського університету (Польща)

Вільнюський технічний університет імені Гедимінаса (Литва)

Університет в Нове Місто (Словенія)

Інститут інновацій «Ідея» (Латвія)

Тракійський університет (Болгарія)

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА НАУКА: ТЕОРІЯ І ПРАКТИКА

Матеріали XIV Всеукраїнської науково-практичної
Інтернет-конференції з міжнародною участю
07 листопада 2024 року

Полтава 2024

замінюється на паперово–доларовий стандарт, а золото демонітизується, тобто золото витісняється зі світу грошей. Це була остання зв'язка грошової та валютної системи з товарними грошима.

До вищенаведеної події 1976 року у виступі Президента США Р.Ніксона у 1971 році було проголошено про односторонню відмову США від прив'язки курсу долара до золота, що призвело до фактичної зупинки роботи Бреттон-Вудської системи. До 1973 року Бреттон-Вудська система де-факто була замінена на систему з плаваючим валютним курсом.

Почалася епоха фіатних грошей, що вимагає ефективного механізму їхнього регулювання та впливу на економічний розвиток країн світу.

Економічне зростання та розвиток національних економік розглядається на основі грошового забезпечення через інвестиції та державне регулювання в кейнсіанській теорії та через регулювання кількості грошей у обігу на принципах монетаризма на чолі з Мілтоном Фрідманом.

Література

1. <https://ria-m.tv/news/363588/mirovoy-spros-na-zoloto-dostig-100-mlrd-dollarov-tsenyi-ejednevno-byut-rekordyi.html>

2. https://ru.wikipedia.org/wiki/%D0%A2%D0%BE%D0%B2%D0%B0%D1%80%D0%BD%D1%8B%D0%B5_%D0%B4%D0%B5%D0%BD%D1%8C%D0%B3%D0%B8

УДК 330.34

Дубіщев В.П., д.е.н., професор,
Іващенко А.Р., студентка
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ЕКОНОМІЧНЕ ЗРОСТАННЯ У ВИМІРАХ МЕТОДОЛОГІЙ МЕЙНСТРИМНИХ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕОРІЙ

Закономірності процесу економічного розвитку та економічного зростання правомірно розглядати відповідно до закономірностей розвитку товарного виробництва та форм його забезпечення як в ретроспективі так і на сучасному етапі розвитку.

На даному етапі дослідження розглядаємо грошовий механізм у вимірах чотирьох валютних систем.

Поява інституту грошей у процесі господарської діяльності людей та їхня трансформація у форми лихварського капіталу середньовіччя а потім у формі банківського капіталу з часів Тамплієрів, династії Медічі - часів Флорентійської республіки і до сьогодення сформували механізм впливу на

економічну систему суспільства, на економічний розвиток і економічне зростання країни.

Методологічний підхід до розуміння змісту економічного зростання та відповідних моделей економічної політики доцільно представити як прояв мейнстрімних економічних теорій в межах існуючих систем валютної політики.

У статті концентрується увага на формування розуміння процесів економічного розвитку та економічного зростання відносно існуючих альтернативних методологічних підходів, тобто альтернативних економічних теорій: меркантилізму; класичної політичної економії; кейнсіанства; монетаризму.

Багатство меркантилісти не відділяли від грошей, тобто в тодішніх умовах від монетарних металів — золота та срібла. Відповідно, багатство держави — це кількість дорогоцінних металів, що є на її території. Для того, щоб багатство збільшувалося, надходження золота та срібла в країну має перевищувати їх відтік.

Щодо класичної політичної економії, через відтворення протекціонізму меркантилістів поступився своїм домінуючим становищем новій концепції - концепції економічного лібералізму, що базується на принципах невтручання держави в економічні процеси, необмеженої свободи конкуренції підприємців.

Згідно кейнсіанської теорії, її засновник Дж.Кейнс наголошував, що промисловий розвиток економіки може знаходитися у стадії своєрідного анабіозу і заниженого випуску промислової продукції, що негативно впливає на експорт, а також і хронічного безробіття, оскільки заробітна плата і ціни є нееластичними щодо використання капіталу і праці, а через відсутність повної інформації у економічних суб'єктів, ринок діє недосконало. Вихід із цього становища вчений вбачав у державному втручанні в ринкові відносини задля підвищення сукупного попиту. Взаємопов'язаними цілями такого втручання були рівновага доходу і платіжного балансу, однак пріоритетним вважалося забезпечення повної зайнятості [1].

Згідно монетаризму, її засновник Мілтон Фрідман обрентував прямий зв'язок між зміною маси грошей в обігу та величиною валового й національного продуктів, їх динаміку.

У дослідженні економічне зростання як форма економічного розвитку аналізується у відповідності як зі змістом економічних теорій, так і змістом валютних систем: Паризької; Генуезької; Бреттон – Вудської; Ямайської.

Враховуються особливості Паризької валютної системи, у межах якої склався режим вільноплаваючих курсів валют з урахуванням ринкового попиту та пропозиції, вільної купівля-продажу золота та його необмежене вивезення. При цьому межі коливань валютного курсу визначались затратами, пов'язаними з транспортуванням золота за кордон, а саме фрахт, страхування, втрата процентів на капітал, витрати на апробування та ін. і фактично не перевищували +1 % паритету.

Особливості Генуезької валютної системи враховано у тому, що Велика Британія, Франція та США обмінювали банкноти на зливкове золото в

необмеженій кількості. Кілька десятків країн запровадили золото-девізний стандарт, згідно з яким національні банкноти обмінювалися на валюти зазначених держав. У свою чергу ці валюти обмінювалися на золото і виконували функцію девізних валют. Світова економічна криза 1929-1933 рр. зашкодила засадам Генуезької валютної системи.

Щодо Бреттон-Вудської валютної системи враховано те, що золото виконувало роль платіжного засобу та розрахункової одиниці у міжнародному обігу. Єдиною конвертованою у золото валютою був долар США; валютні курси офіційно закріплювали золотий вміст валют за посередництвом долара США (золотий вміст долара становив 0,888671 грама чистого золота, тобто ціна однієї унції золота дорівнювала 35 дол.); купівля-продаж золота були дозволені лише центральним банкам держав.

Особливість Ямайської валютної системи враховано у тому, що кожна країна — член МВФ отримувала право обирати режим валютного курсу; золото перестало бути еталоном вартості і була відмінена його офіційна ціна; золото перетворювалося на товар, були зняті обмеження на операції з золотом, кожна валюта отримувала право бути резервною валютою; розширювалися наглядові повноваження Міжнародного валютного фонду.

Література

1. Видобора В.В. Ідеї кейнсіанської теорії економічного зростання //Одеський національний економічний університет, м. Одеса,: <http://n-visnik.oneu.edu.ua/collections/2022/290-291/pdf/34-42.pdf>

УДК 338.26:001.36

Смець Ю.М., студентка,
Шевченко О.М., к.е.н., доцент
Національний університет
«Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка»

ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ

Інвестиційна політика є важливим елементом економічного розвитку України. Вдосконалення цієї політики сприяє залученню нових іноземних і вітчизняних інвесторів, підвищенню конкурентоспроможності економіки та створенню нових робочих місць.

На сьогодні міжнародний конфлікт з Росією, що призвів до бойових дій і тимчасової анексії частини українських територій, спричинив значний відтік іноземних інвестицій. Як результат, економічна ситуація в країні зазнала дестабілізації, а майбутнє стало більш непевним. За нинішніх умов міжнародні організації та інші держави виявляють підвищений інтерес до підтримки України у протистоянні агресії. Дослідження процесів формування інвестиційного клімату є надзвичайно важливим, оскільки Україна терміново